

Fastsetting av lokal forskrift for opning for bruk av restlysforsterkende og termiske siktemiddel til jakt på hjort.

Bestandsmessige forhold

I Bremanger kommune er det alvorleg skade på naturinteresser som fylgje av bestandsmessige forhold.

Strategi for forvaltning av hjortevilt 2026 - 2030

I de øvrige overvåkingsområdene i vest og i Trøndelag er det nedgang i bestandskondisjon og slaktevekter, samt at kjevelengdene har blitt kortere. Det antyder at tetthetsavhengig næringsbegrensning nå gjør seg gjeldene for dyrenes kondisjon og størrelse.

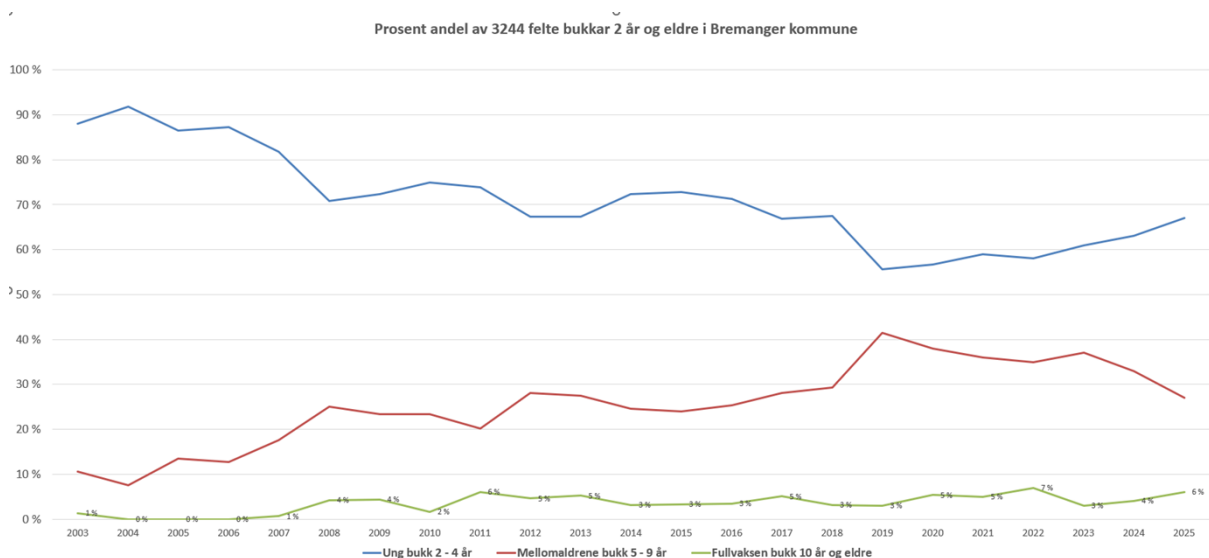
Jakt år	Hannkalv		Hokalv		Spissbukk		Kolle 1 år	
	Gjennomsnittsvekt		Gjennomsnittsvekt		Gjennomsnittsvekt		Gjennomsnittsvekt	
	Bremanger	Kinn	Bremanger	Kinn	Bremanger	Kinn	Bremanger	Kinn
2010	21	23,04	20,77	21,24	43,81	42,72	37,05	38,95
2011	22,34	23,15	22,12	22,53	41,55	41,99	38,25	39,45
2012	24,57	23,28	24,19	22,29	44,58	45,47	41,04	39,79
2013	22,88	23,11	21,39	20,75	42,53	43,41	37,57	39,09
2014	23,52	23,99	22,18	21,71	45,21	45,28	38,71	40,91
2015	23,9	24,81	22,52	22,93	44,63	45,97	41,58	41,13
2016	23,27	23,38	22,33	22,51	44,78	44,53	40,95	40,21
2017	23,58	23,96	21,87	22,1	44,71	44,63	39,02	38,4
2018	22,65	22,71	21,19	21,12	42,32	41,42	37,68	37,9
2019	23,2	24,02	22,29	22,07	41,82	43,48	38,46	38,3
2020	22,43	23,12	21,65	22,09	41,91	43,51	37,75	38,44
2021	22,87	23,3	21,17	21,34	41,81	42,6	37,22	38,55
2022	22,88	22,17	21,28	21,22	40,92	43,07	37,19	38,4
2023	23,9	22,73	21,65	20,77	41,43	42,39	36,62	38,14
2024	22,01	21	20,82	20,46	40,23	43,52	36,71	37,01
2025	24,19	23,98	22,96	22,28	42,03	43,27	36,92	38,3

Florø delen av Kinn kommune har vert med i Overvåkingsprogrammet for hjortevilt sida 1991. I tabellen over ser vi at Bremanger kommune like låge vekter som Kinn kommune har.

Så situasjonen i Bremanger kommune er den samme som i Kinn kommune «*nedgang i bestandskondisjon og slaktevekter, samt at kjevelengdene har blitt kortere. Det antyder at tetthetsavhengig næringsbegrensning nå gjør seg gjeldene for dyrenes kondisjon og størrelse.*»

Felte hjort 2015 - 2025		
Dyrekategoriar	Dyr med «normal» vekt	Dyr med låg vekt (skrapdyr)
Sum koller	56 kg eller meir	Under 56 kg
2145	312 stk. (15 %)	1833 stk. (85 %)
Sum kolle 1 år	44 kg eller meir	Under 44 kg
1103	164 stk. (15 %)	939 stk. (85 %)
Sum spissbukk	47 kg eller meir	Under 47 kg
1349	322 stk. (24 %)	1027 stk. (76 %)
Sum bukk 2 år	67 kg eller meir	Under 67 kg
362	62 stk. (18 %)	300 stk. (82 %)
Sum hannkalv	26 kg eller meir	Under 26 kg
1788	584 stk. (33 %)	1204 stk. (67 %)
Sum hokalv	24 kg eller meir	Under 24 kg
1655	571 stk. (35 %)	1084 stk. (65 %)

Tabellen viser forskjellige dyrekategoriar med normal vekt (grøn farge) og dyr med låg vekt (raud farge og dårleg kondisjon) i forhold til alder. Bukk 3 år og eldre er ikkje med på grunn av vektreduksjon i brunsten utover hausten.

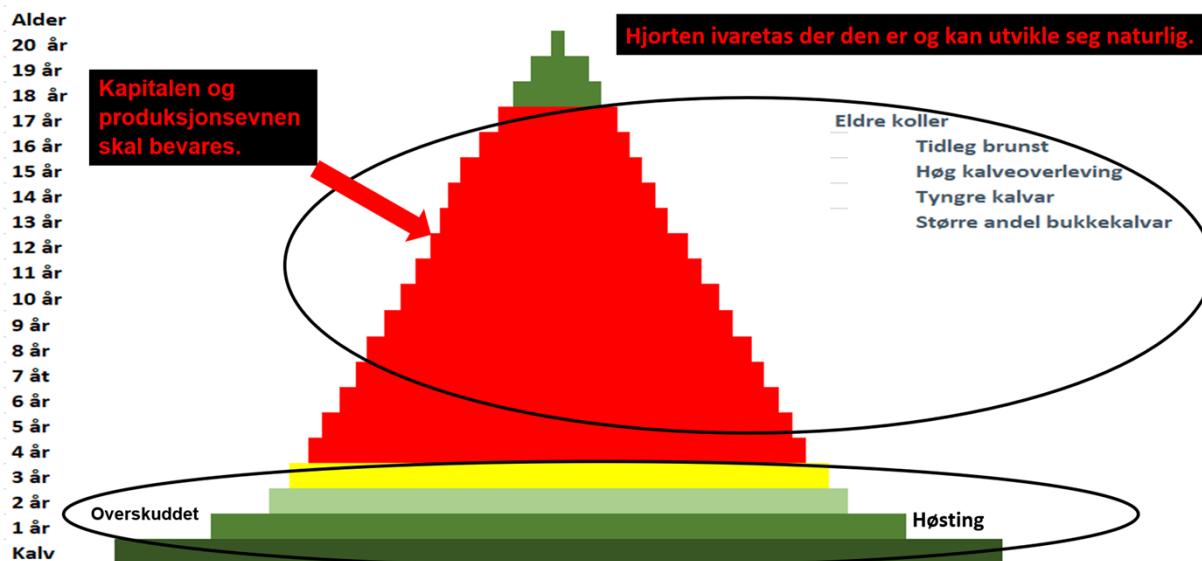

Grafen viser ein tredeling av felte bukkar i høve til alder. Prosentandelen av fullvaksen bukk 10 år og eldre er svært låg. Mange av dei fullvaksne bukkane er små, dei har overlevd pga at dei er små. Uttaket av mellomaldrande bukk 5 - 9 år har gradvis auka og var over 40 % 2019 men er i 2025 under 30 %. I 2004 lå andelen ung bukk 2 – 4 år på over 90 %. I 2025 har den auka noko frå 2019, mange jegere feller nå små, unge bukkar i dårleg kondisjon.

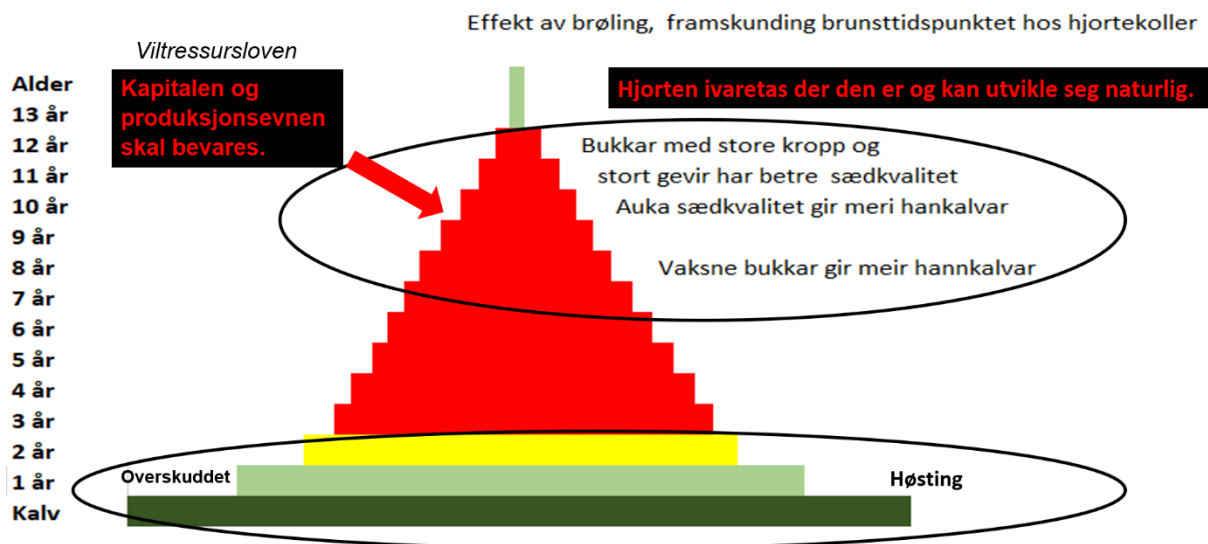
Dei økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk

Alderspyramide hjå kolle

Dei økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk

Alderspyramide hjå bukke

Figurane over viser alderspyramidane for ho- og hanndyr i ein naturleg hjortebestand.

Det raude feltet representerer aldersgruppa som er viktige i bestanden, sjå tekst på høgre sida i sirkelen. Gule og grøne felt viser kalvar og 1–2-åringar. Det er desse dyra jegerane skal ta ut for å ivareta ei bærekraftig forvaltning. Teksten elles i grafen er frå forarbeida til viltressurslova og naturnangfoldslova.

I Bremanger kommune er 60 - 70 % av dyra i hjortebestanden i dårleg kondisjon.

Tiltak for å bedre bestandskonfisjonen blir då:

Skyte ut all hjort i dårlig kondisjon (skrapdyr).

Dyr som har låg vekt i forhold alder er i dårlig kondisjon (skrapdyr)	Dyr som har normal vekt i forhold til alder eller tyngre er i god kondisjon
Små kalvar	Store kalvar
Små spissbukk	Store spissbukk
Små koller 1 år og eldre	Store koller 1 år og eldre
Små bukker	Store bukker (vektnedgang utover hausten)

I tillegg må vi ta ut dyr i gule og grøne felt, sjå alderspyramidane for kalvar og 1–2-åringar.

I Forvaltningsmål for hjort Bremanger kommune 2025-2029 står det:

«utfordringar i tette bestandar av hjort og med til dels svært låge gjennomsnittlege veker på kalv og ungdyr. Det er viktig at denne utviklinga blir endra. Kondisjonen må opp, og det må bli meir mat til kvart individ som er att etter jaktuttaket. Tiltaket blir redusert bestand med forventning om å sjå auka kondisjon framover. Tiltaket kjem ikkje av seg sjølv og vil krevje tett oppfølging av valda.»

Minsteareal

Minsteareal i Bremanger kommune er satt ned til 250 og 500 dekar. Med dette minstearealet har Bremanger kommune moglegheiter til å få valda til felle meir hjort i dårleg kondisjon.

Strategi for forvaltning av hjortevilt 2026 – 2030 (Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet Rapport 17/20256, 13.04.2026)

Visjonen

Visjonen for hjorteviltstrategien er **robuste bestander i en natur i endring**, som beskriver det samla målbildet for forvaltningen på kort og lang sikt. Visjonen legger opp til en endring i norsk hjorteviltforvaltning:

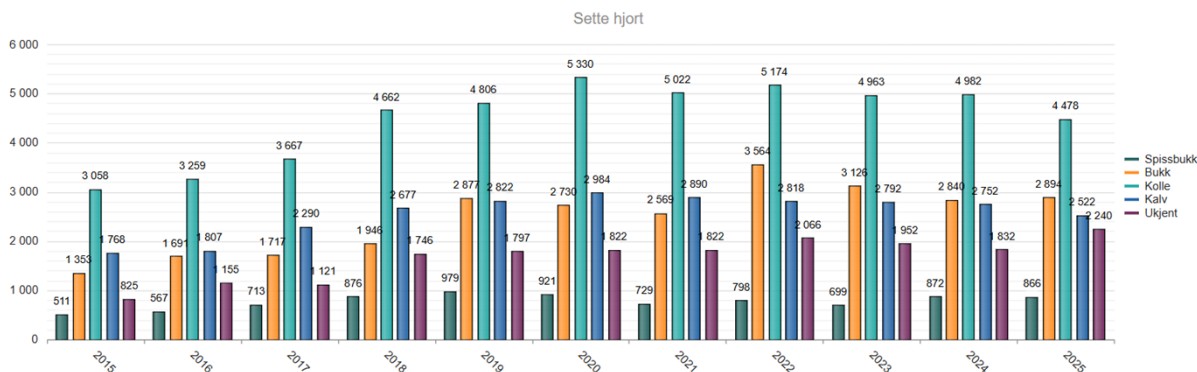
Fra en jaktkultur fokusert på utbyttet fra jakta, til et større fokus på dyra som er igjen i bestanden etter jakt.

Robuste bestander

Med begrepet menes bestander med **naturlig kjønns- og alderssammensetning**, stor genetisk variasjon og gode muligheter for genflyt mellom delbestander. **Individenes veker og kondisjonsforhold** skal gi grunnlag for tilfredsstillende **fruktbarhet og naturlig overlevelse**. Robuste bestander har best utgangspunkt for å mestre varierende klima, arealendringer, helsebelastning og menneskelige forstyrrelser nå og i framtiden.

Vilthelse

Dyrevelferden og helsetilstanden i hjorteviltbestandene skal ikke forringes ytterligere som følge av menneskelig aktivitet, og bestandene skal forvaltes på en måte som gjør dem robuste.

Grafen viser sett hjort-tala frå 2015 – 2025. Data er stabilt høge med ein svak nedgang for 2025.

JAKTÅR t4	HANNKALV t4	HUNNKALV t4	HANN 1 ½ ÅR t4	HUNN 1 ½ ÅR t4	HANN 2 ½ ÅR OG ELDRE t4	HUNN 2 ½ ÅR OG ELDRE t4	SUM FELTE HJORT
2015	99	101	100	57	94	129	580
2016	138	120	141	46	91	107	643
2017	139	111	117	95	139	143	744
2018	168	153	122	104	162	173	882
2019	172	163	123	109	105	199	871
2020	180	163	141	118	155	204	961
2021	208	179	131	122	121	229	990
2022	187	182	110	118	104	277	978
2023	177	172	126	121	119	248	963
2024	182	175	151	138	136	227	1009
2025	168	157	117	123	135	209	909

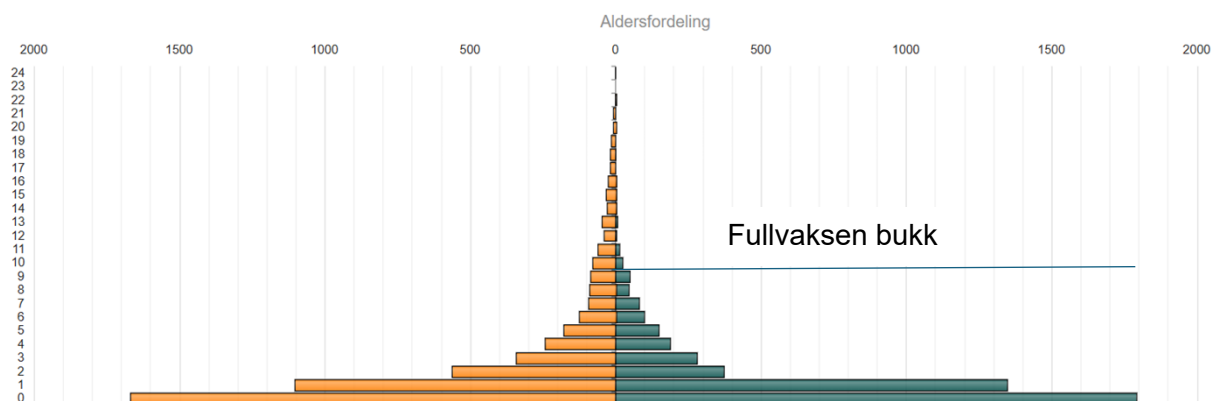
Tabellen viser ein auka felling frå 2015 til 2024. Frå 2024 til 2025 kom det ein nedgang på 100 dyr.

Bestandsutvikling

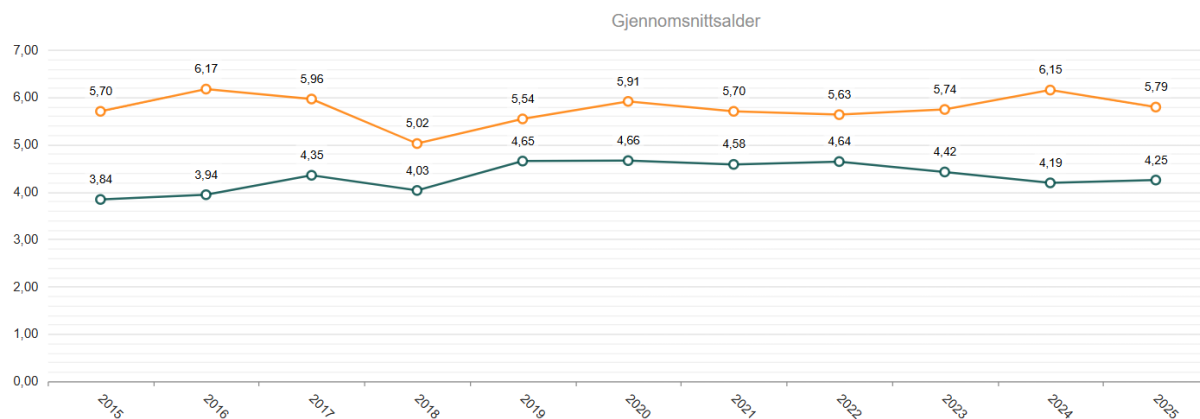
[Last ned](#)

JAKTÅR	FELT PER JEGERDAG	SETT PER JEGERDAG	SETT KOLLE PER BUKK	SETT KALV PER KOLLE	SETT SPISSBUKK PER BUKK	% BUKKER FELT AV SETTE BUKKER	% KOLLER FELT AV SETTE KOLLER	% KALVER FELT AV SETTE KALVER
2015	0,129	1,67	1,64	0,58	0,38	10,41	6,08	11,31
2016	0,152	2,01	1,44	0,55	0,34	10,27	4,69	14,28
2017	0,171	2,18	1,51	0,62	0,42	10,53	6,49	10,92
2018	0,191	2,57	1,65	0,57	0,45	10,06	5,94	11,99
2019	0,195	2,98	1,25	0,59	0,34	5,91	6,41	11,87
2020	0,185	2,65	1,46	0,56	0,34	8,11	6,04	11,49
2021	0,203	2,67	1,52	0,58	0,28	7,64	6,99	13,39
2022	0,190	2,80	1,19	0,54	0,22	4,91	7,63	13,09
2023	0,190	2,67	1,30	0,56	0,22	6,41	7,44	12,50
2024	0,213	2,81	1,34	0,55	0,31	7,73	7,33	12,97
2025	0,176	2,51	1,19	0,56	0,30	6,70	7,41	12,89

Tabellen viser bestandsutviklinga. Sett hjort per jegerdag er framleis høg. Sett kolle per bukk har ei positiv retning med meir bukk i bestanden, ***naturlig kjønnsammensetning***. Sett spissbukk per bukk har ei positiv retning, låg indeks kan indikere høgare gjennomsnittsalder i bestanden, ***naturlig aldersammensetning***.

Grafen viser 2107 hodyr (Orange farge) og 1325 handyr (grønt farge) felte dyr i perioden 2015- 2025 med kjent alder. I perioden felte jegeren i Bremanger kommune 782 fleire hodyr enn hanndyr, **det er positivt i forhold til *naturlig kjønnsammensetning***.

Grafen viser gjennomsnittsalder for dyr 2 år og eldre for 2107 hodyr (oransje) og 1325 hanndyr (grønt).

Jakt år	Bukk 2 ½ år og eldre	Kolle 2 ½ år og eldre
	Gjennomsnittsvekt	
2015	78,72	54,06
2016	81,51	53,98
2017	79,49	53,87
2018	79,57	52,5
2019	83,51	54,31
2020	80,85	52,55
2021	78,87	52,31
2022	80,63	53,23
2023	77,03	51,68
2024	71,38	51,1
2025	70,61	51,78

Tabellen viser gjennomsnittsvekt bukk 2 ½ år og eldre og kolle 2 ½ år og eldre. For bukk 2 ½ år og eldre har gjennomsnittsvekta gått ned i 2024 og 2025. Dette pga. at jegerane har felt små og unge bukkar med låg vekt i forhold til alder(**dyr i dårleg kondisjon**) .

Effektar av beiting på biologisk mangfold

Bildet er frå Øvrebotten våren 2002; blåbærlyngen og busksjiktet rogn, osp og selje er beita vekk.

Bildet er frå Øvrebotten våren 2026; blåbærlyngen og busksjiktet er beita vekk.

Bildet er frå Sigdestad i Ålfoten våren 2026; blåbærlyngen er på veg opp att, etter auka felling av hjortekoller (2019 - 2023), mens eineren har ikkje komme seg at etter den harde nedbeitinga.

Bildet er frå Sigdestad i Ålfoten våren 2026; blåbærlyngen er på veg opp att, etter auka i felling av hjortekoller (2019 - 2023), mens eineren har ikkje komme seg att etter den harde nedbeitinga.

Bildet er frå Myklebust i Ålfoten våren 2026; blåbærlyngen og busksjiktet er beita vekk.

Bildet er fra Myklebust i Ålfoten våren 2013; blåbærlyngen og busksjiktet er beita vekk.

I NORGES DYRELIV Bind 1: Pattedyr 1947 står det på side 28 og 30:

Vi kommer så til Nordfjord, fra gammel tid et av landets største og beste hjorte-
strøk, med sentrer i Hyen og i Ålfotdalen, som med sine store og avsides skogstrek-
ninger nettopp er det rette terreng for hjorten, i hvert fall om sommeren. Vinterbeite
er det vanskeligere med. Snøen tvinger da hjorten ned fra fjellet og de øverste liene,
langt ned i dalen til gardene eller ned til sjøen. En kan telle flokker på 20—30, opptil

60 dyr, og det er ikke bare hyggelig for gardbrukerne å ha disse store sultne flok-
kene innpå seg.

Barkgnag av hjort på alm i Bortnedalen 2022

Bildet er frå Varpe våren 2006; lyngen og busksjiktet er beita vekk.

Bildet er frå Myklebustdalen i Ålfoten sommaren 2008; blåbærlyngen og busksjiktet er beita vekk. Sommarbeitet er bra, men vinterbeitet er borte.

Bildet er frå Myklebustdalen sommaren 2007; busksjiktet av rogn er beita vekk.

Bildet er frå Dalsbotten våren 2008; rognen er påbeita og kjem ikkje over busksjiktet.

Vinterbeite på gran i Førde i Ålfoten 2018.